

I. Răspunde cu A (adevărat) și F (fals):

1. Derivarea este mijlocul intern de îmbogățire a vocabularului prin care se formează cuvinte noi cu ajutorul prefixelor și sufixelor.
2. Există numai sufixe diminutive în lista următoare: -oaie, -aș, -iu, -uc.
3. Derivatele parasintetice sunt cele formate în același timp cu un sufix și un prefix.
4. Compunerea, mijloc intern de îmbogățire a vocabularului, este de trei tipuri: prin parataxă, prin subordonare și prin abreviere.
5. Omonimele sunt cuvinte cu formă asemănătoare și cu sens diferit.
6. Cuvintele polisemantice sunt cuvintele care au două sau mai multe sensuri legate între ele.
7. Paronimele sunt cuvinte cu aceeași formă și cu sens complet diferit.
8. Greșeala de exprimare din enunțul *Azi au căzut averse de ploaie*, se numește pleonasm.
9. Un cuvânt poate avea în funcție de context un sens propriu (de bază sau secundar) și un sens figurat.
10. Cuvintele subliniate în enunțurile : *Am văzut la cofetărie torturi grozave. A fost supus unor torturi groaznice în închisoare.* sunt omonime.

II. Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate și partea de vorbire din care provin:

1. Deșteptul învață din greșelile altora.
2. Ciobanul avea câini mai bărbați.
3. Înghețata este dulce.
4. Silabisitul textului este neplăcut.
5. Vocile tremurânde ale copiilor se auzeau de afară.
6. S-a apărat timid de acuzații.
7. Avea impresia că este un nimeni.
8. Sacul risipitorului nu are fund.
9. A mers glont la școală.
10. Rătăciții în pădure se sperie.

III. Transcrie, din următoarele enunțuri, cuvintele formate prin conversiune și explică modul lor de formare:

Asemenea lucruri erau greu de crezut. Omul era un voinic ce se întorsese în sat toamna și avea un ceva care te făcea să te înfiori.

Încercuiește răspunsul corect:

1. Sufixul din structura cuvântului derivat *tinerețile* este:
 - a) -ețe;
 - b) -ețile;
 - c) -le.
2. Cuvintele subliniate în enunțurile *Copilul și-a legat șireturile desfăcute, și Făptașul a fost găsit cu ajutorul unui câine-lup, s-au format prin:*
 - a) derivare, respectiv compunere prin subordonare;

b) conversiune, respectiv compunere prin alăturare;

c) compunere prin alăturare.

3. Cuvântul subliniat în enunțul *Nu-i mai rămânea decât să-și pună în aplicare mărețul plan.* este format prin:

a) derivare;

b) compunere;

c) conversiune.

4. În enunțul *Înainte concursului, gimnastul inspiră profund, apoi expiră foarte încet.* există:

a) un cuvânt format prin conversiune;

b) două cuvinte formate prin conversiune;

c) trei cuvinte formate prin conversiune.

5. Primul cuvânt din structura *unele rezultate* are o valoare morfologică diferită în următorul enunț:

a) *Doar unele au avut dreptate.*

b) *Unele concurente au obținut punctajul maxim.*

c) *Unele răspunsuri au fost corecte.*

IV. Precizează cu ce sens (propriu de bază/secundar sau figurat) sunt folosite cuvintele subliniate:

Dinții din gură începură să-i toace.

Dinții vântului sfâșiau podoaba copacilor.

În *dinții* greblei a rămas o frunză.

Canicula mușca cu *dinți* de foc.

Mecanismul ceasului avea o roțiță cu *dinți* alungiți.

V. Alcătuiește enunțuri în care substantivul *foaie* să aibă sens propriu de bază, sens propriu secundar și sens figurat.

sens propriu de bază:

sens propriu secundar:

sens figurat:

VI. Formulează enunțuri în care să utilizezi un derivat, un cuvânt compus și un cuvânt format prin conversiune de la adjectivul *frumos*.

derivare:; compunere:

conversiune:

VII. Scrie câte trei termeni din familia lexicală a cuvintelor *munte* și *frate* și patru termeni din câmpul lexical al cuvântului *ceață*.

Familie lexicală:

Câmp lexical:

VIII. Construiți enunțuri în care să utilizați:

1. Un adverb provenit din verb la participiu:

2. Un adjectiv provenit din adverb:

3. Un substantiv provenit din pronume nehotărât:

4. Un substantiv provenit din verb la supin:

5. O prepoziție provenită din substantiv:

Se acordă 10 puncte din oficiu

- I. 10p (1p x 10): 1 – A; 6 – A;
2 – F; 7 – F;
3 – A; 8 – A;
4 – A; 9 – A;
5 – F; 10 – F.
- II. 10p (1p x 10): 1. substantiv provenit din adjectiv
2. adjectiv provenit din substantiv
3. substantiv provenit din verb la participiu
4. substantiv provenit din verb la supin
5. substantiv provenit din verb la gerunziu
6. adverb provenit din adjectiv
7. substantiv provenit din pronume
8. substantiv provenit din verb la participiu
9. adverb provenit din substantiv
10. substantiv provenit din verb la participiu
- III. 10p (2p x 5): asemenea – adjectiv provenit din adverb
trăite – adjectiv provenit din verb la participiu
(un) voinic – substantiv provenit din adjectiv
toamna – adverb provenit din substantiv
un ceva – substantiv provenit din pronume
- IV. 20p (4p x 5): 1 – a; 2 – b; 3 – a; 4 – c; 5 – a.
- V. 10p (2p x 5): - sens propriu de bază
- sens figurat
- sens propriu secundar
- sens figurat
- sens propriu secundar
- VI. 10p (0,33px3): sens propriu de bază: Am rupt o foaie din caiet.
sens propriu secundar: A acoperit ceva cu o foaie de tablă.
sens figurat: Foile amintirilor l-au acoperit. (Punctajul se acordă în favoarea elevului)
- VII. 10p(0,33px3): derivare: frumuşel
compunere: Făt-Frumos

conversiune: Serie frumos.

(Punctajul se acordă în favoarea elevului)

VIII. 10p (0,10x10): familie lexicală: muntean

frate

muntenesc

frățior

munteneste

frățic

câmp lexical: chiciură, ploaie, grindină, ninsoare

IX. 10p (2px5):

1. Fata mergea legănat.
2. Îmi cumpăr haine gata. / E un bărbat bine.
3. Are un ceva al lui.
4. Lovitul este interzis.
5. A reușit grație muncii.